

qwertyuiopasdfghjklzxcvbnmqwerty
uiopasdfghjklzxcvbnmqwertyuiopasd
fghjklzx
cvbnmq **Kaimo turizmo verslo ABC** /bnmq
wertyui **informacija pradedančiam** wertyui
opasdfg pasdfg
hijklzxcvbnmqwertyuiopasdfghjklzxc
vbnmqwertyuiopasdfghjklzxcvbnmq
wertyuiopasdfghjklzxcvbnmqwertyui
opasdfghjklzxcvbnmqwertyuiopasdfg
hijklzxcvbnmqwertyuiopasdfghjklzxc
vbnmqwertyuiopasdfghjklzxcvbnmq
wertyuiopasdfghjklzxcvbnmqwertyui
opasdfghjklzxcvbnmqwertyuiopasdfg
hijklzxcvbnmrtyuiopasdfghjklzxcvbn
mqwertyuiopasdfghjklzxcvbnmqwert
yuiopasdfghjklzxcvbnmqwertyuiopas

*Jei nori, kad pasisektų,
tai nesudėtinga,
tik žinok, ką darai,
mylėk savo darbą,
ir tikėk tuo, ką darai...*

*Tu negali vystyti verslo šiandien
naudodamas vakarykštes žinias, o
siekdamas išlikti ir rytoj...*

*Pelnas iš verslo gaunamas tada,
kai turi vėl grįžtančių klientų,
Klientų, kurie giria tavo prekę ar paslaugą ir
atveda su savimi draugus.*

W. Edvard'as Deming'as

*Atidaryti parduotuvę – nesunku,
Menas yra išlaikyti ją atidarytą.*

Kinų patarlė

KAIMO TURIZMO VERSLĄ REGLAMENTUOJANČIUOSE TEISĖS AKTUOSE VARTOJAMOS SĄVOKOS

Kaimo turizmo paslauga - ūkininko sodyboje ar individualiame gyvenamajame name teikiama specialaus apgyvendinimo turizmo paslauga, kurią sudaro turistų apgyvendinimo, maitinimo, pramogų (poilsio) ir kitų poreikių tenkinimas.

Kambarys (numeris) – apgyvendinimui skirtame pastate įrengta patalpa ar jų grupė, apgyvendinimo paslaugų teikėjo siūloma kaip nedaloma visuma;

Kulinarinis paveldas – maisto gaminimas ir pateikimas, naudojant tradicinius receptus ir tradicines maisto gamybos technologijas.

Maisto tvarkymas – bet koks poveikis maistui arba veiksmai su juo ar atskiromis jo sudėtinėmis dalimis (įskaitant maisto gaminimą, ruošimą, perdirbimą, pakavimą, laikymą, saugojimą, vežimą, paskirstymą, tiekimą, pateikimą parduoti, pardavimą), galintys turėti įtakos maisto saugai, kokybei ir mitybos vertei.

Maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo pažymėjimas (toliau – pažymėjimas) – apskrities, miesto, rajono valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos išduodamas dokumentas, suteikiantis teisę kaimo turizmo paslaugos teikėjui tvarkyti maistą.

Privatus apgyvendinimo paslaugų teikėjas – fizinis asmuo, teikiantis nakvynės ir pusryčių, kaimo turizmo paslaugas, stovyklaviečių ir kitas Lietuvos Respublikos turizmo įstatyme numatytas apgyvendinimo paslaugas;

Stovyklavietė – nakvynei ir higienos poreikiams tenkinti pritaikyta vieta (teritorija);

Saugi paslauga – kiekviena paslauga, kuri teikiama pagal numatytas sąlygas ir nepažeidžiant teisės aktuose paslaugai nustatytų saugos reikalavimų, jos teikimo metu ar po to nekelia jokios rizikos arba kelia vartotojų gyvybei ir sveikatai ne didesnę riziką negu ta, kuri teisės aktuose nustatoma kaip leistina.

KAIMO TURIZMO PASLAUGOS TEIKIMO REIKALAVIMAI

Šią paslaugą gali teikti **verslo liudijimą turintys fiziniai asmenys** kaimo gyvenamojoje vietovėje ar mieste, kuriame gyvena ne daugiau kaip 3000 gyventojų.

Teikiant kaimo turizmo paslaugą svečių apgyvendinimui gali būti skirta **ne daugiau kaip 20 kambarių (numerių)**.

Išankstinį apgyvendinimo paslaugų užsakymą (rezervavimą) apgyvendinimo paslaugų teikėjai turi registruoti raštu specialiaame žurnale arba kompiuterinėse laikmenose. Esant turistų pageidavimui užsakymas turi būti patvirtintas raštu. Už išankstinį užsakymo (rezervavimo) priėmimą paslaugas teikėjas gali reikalauti avansinio apmokėjimo, kurio dydis nustatomas abipusiu šalių susitarimu.

Kai paslaugai teikti **naudojamas individualus gyvenamasis namas**, jis turi būti suprojektuotas, pastatytas ar rekonstruotas (pritaikytas), įrengtas, išlaikant vietinę tradiciją ir harmoningą ryšį su aplinka, ir priimtas naudoti Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka.

Kaimo turizmui naudojamo individualaus gyvenamojo namo aplinka ir svečių apgyvendinimui skirtos patalpos turi būti švarios, tvarkingos, saugios bei nuolat prižiūrimos ir atitikti:

būsto aplinkos, kambarių, bendro naudojimo bei higienos patalpos reikalavimus, nustatytus higienos normoje HN 118:2002 „Apgyvendinimo paslaugų saugos sveikatai reikalavimai“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. V-2 (Žin., 2003, Nr. 13-531); maitinimo patalpos (valgomojo, svetainės, patalpos maitinimui – pobūviams), virtuvės patalpos ir joje esančios įrangos reikalavimus, nustatytus Maisto tvarkymo kaimo turizmo sodyboje reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. B1-633 (Žin., 2005, Nr. 139-5036), ir atitikti apgyvendinimo pajėgumus, kad galima būtų aptarnauti visus svečius vienu metu ir,

jeigu virtuvė skirta ruošti maistą patiems svečiams, ji turi būti įrengta saugiai, joje turi būti vandens tiekimo ir kanalizacijos, maisto ruošos (paruošimo, virimo, kepimo), šaldymo, laikymo, atliekų surinkimo bei vėdinimo įranga, baldai, įrankiai ir indai ir joje pakabinta informacija apie saugų priemonių naudojimą ir higienos reikalavimų laikymąsi;

pirties patalpos reikalavimus, nustatytus higienos normoje HN 39:2005 „Pirtys: įrengimo ir priežiūros saugos sveikatai reikalavimai“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. V-595 (Žin., 2005, Nr. 93-3483);

svečių automobilių laikymui įrengiamos aikštelės (vietos) turi būti patogios, saugios ir netrukdančios svečių poilsio ir laisvalaikio;

savininko gyvenamosios ir higienos patalpos turi būti atskirtos nuo svečių apgyvendinimui naudojamų patalpų.

Kai paslaugai teikti naudojama **visa sodyba**, tai jos aplinka, erdvinė struktūra ir įrengimas turi formuoti vientisą, savitą ir funkcionalų darinį, kurį sudarytų:

gyvenamojo namo ir priklausinių (ūkinių pastatų) grupė, suplanuota išlaikant kiemo ir apie jį išdėstytų nedidelių atstumais pastatų vietinę tradiciją bei harmoningą ryšį su aplinka;

aplinkos augmenija, iš vyraujančių vietinių medžių, krūmų ar vaismedžių rūšių suformuojant natūralias bendrijas, parko elementus, vaismedžių sodą ar paskirus gražios lajos medžius.

Visi kaimo turizmo sodybai priklausantys pastatai, pagal poreikius pritaikyti kaimo turizmo veiklai, savo forma ir tūriu, puošyba turi išlaikyti tradiciškai vieningą stilių ir sudaryti:

nuo 3 iki 6 pastatų grupę (pirkia/gryčia/troba, svirnas, daržinė, kluonas, tvartas, pirtis, vasaros virtuvė, kalvė ar kitų amatų dirbtuvė ar kt. statiniai). Tradicinis gyvenamojo namo pločio ir ilgio santykis turėtų

būti 1:2 (1:3), aukštis – ne daugiau kaip 9 m ir gali būti įrengiama palėpė. Ūkinių pastatų aukštis – ne daugiau kaip 11 m, pagal pastato paskirtį pločio ir ilgio santykis nuo 1:1,5 iki 1:4;

stogai – dvišlaičiai, keturšlaičiai, pusskliautiniai ir pan., dengti čerpėmis, skarda, banguotaisiais lakštais, gontais, skiedromis, lentelėmis, šiaudais, nendrėmis. Visų ūkinių pastatų stogai dengiami vienodomis, tos pačios spalvos medžiagomis;

sienos – tašyti ar pjautiniai rąstai, lentos, akmuo, tinkas, raudonos plytos, molis, kitos natūralios medžiagos;

langai – mediniai, tradicinio sudalinimo (3–6–8 dalys), pagal galimybes puošiami viršulanguiais, langinėmis;

pastatų spalva – tamsiai ruda, žalia, geltona, pilka arba natūralaus medžio spalva.

Kaimo turizmo sodybos interjeras turi būti suformuotas išlaikant vientisą natūralių medžiagų ir tradicinių spalvų derinį:

grindys – natūralios medžiagos (plačios medinės lentos, raudonų plytų asla ar jos imitacija, kitos medžiagos);

lubos – medžio lentų, natūralių spalvų ar dažomos šviesiomis spalvomis arba tinkas;

sienų apdaila – tinkas, dailylentės ar kitos natūralios tradicinės medžiagos arba palikti natūralūs pjautiniai rąstai;

baldai (stalai, suolai, kėdės, krėslai, spintos, spintelės, skrynios, komodos, indaujos, lentynos, rankšluostinės ir kt.) – mediniai, vienodo ir pageidautina tradicinio stiliaus;

tekstilė (staltiesės, lovatiesės, rankšluosčiai ir pan.) – natūralių medžiagų (linas, vilna, medvilnė), pageidautina tradicinių raštų ir spalvų;

buities (namų apyvokos) daiktai – priderinti prie interjero spalvomis, medžiagomis ir stiliumi.

Kaimo turizmo sodybos veikloje gali būti pristatoma vietovės gyvoji tradicija, sodybos svečiams pateikiant:

kulinarinio paveldo patiekalus, paruoštus naudojant vietinės kilmės produktus (žaliavas), ir pateikiamus naudojant tradicinius medinius (skobtinius, pintinius, tošinius), molinius, žalvarinius, fajansinius ir pan. indus;

vietinių amatų (audimo, mezgimo, drožybos, pynimo, kalvystės puodininkystės, keramikos, bitininkystės ir pan.) gaminius ir veiklas.

Kaimo turizmo sodybos aplinka, pastatai, kambariai ir kitos naudojamos patalpos taip pat turi atitikti šių reikalavimų 6 ir 7 punktuose nustatytus reikalavimus, o saugomose teritorijose – ir saugomų teritorijų tvarkymo planuose nustatytus reikalavimus.

Aktyvaus poilsio (pramogų) tikslais gali būti įrengiamos sportinių žaidimų aikštelės ir suteikiama naudotis atitinkama įranga ir priemonės (valtytis, baidarės, dviračiai, kariatės, žvejojimo įrankiai, jodinėjimo ir kitas laisvalaikio ir sportinis inventorių). Visa įranga ir priemonės turi būti tvarkingos, nuolat prižiūrimos ir atitikti saugaus naudojimo reikalavimus. Teikiant aktyvaus poilsio pramogas (jodinėjimas, plaukymas, žvejojimas ir pan.), kurioms yra reikalingos specialios saugumo priemonės, svečiai turi būti supažindinami su saugos reikalavimais ir atitinkamų saugos priemonių naudojimu. Reikalavimai turi būti pateikti raštu ir matomoje vietoje. Gali būti pildomas pavojingų veiklų saugos reikalavimų žurnalas, kurį pasirašo svečias, jog susipažino su saugos ir apsaugos priemonių naudojimo reikalavimais.

Kaimo turizmo paslaugos teikėjai turi sudaryti kaimo turizmo paslaugos teikimo reikalavimus atitinkančias sąlygas ir turėti pažymėjimą apie šių reikalavimų įvykdymą. Kaimo turizmo paslaugos teikimo pažymėjimą su įvardijamu paslaugos tipu „kaimo turizmas“ ar „kaimo turizmo sodyba“ išduoda savivaldybės, kurios teritorijoje teikiama ši paslauga, įgaliota institucija. Pažymėjimo, patvirtinančio, kad kaimo turizmo paslauga atitinka šiuos reikalavimus, išdavimo tvarką tvirtina savivaldybės taryba. Kaimo turizmo paslaugos teikimo pažymėjimas turi būti laikomas svečiams matomoje vietoje. Už teikiamų paslaugų kokybę atsako paslaugų teikėjas.

MAISTO TVARKYMO REIKALAVIMAI KAIMO TURIZMO PASLAUGOS TEIKĖJAMS

Reikalavimai netaikomi kaimo turizmo paslaugos teikėjams, kurie netvarko maisto, ir kaimo turizmo paslaugos teikėjams, kurių svečiai gaminasi maistą patys (asmeniniams poreikiams, nesusijusiems su verslo interesų tenkinimu).

Kaimo turizmo paslaugos teikėjas privalo turėti pažymėjimą, suteikiantį teisę tvarkyti maistą pastatuose, kuriuose teikiama kaimo turizmo paslauga.

Pažymėjimas kaimo turizmo paslaugos teikėjui yra išduodamas, jeigu atitinkamos apskrities, miesto, rajono valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – teritorinė VMVT) tikrinimo metu nustatoma, kad kaimo turizmo paslaugos teikėjo veiklos sąlygos atitinka šiuos reikalavimus. Pažymėjimas išduodamas neterminuotams laikui, tačiau, jeigu keičiasi kaimo turizmo paslaugos teikėjas, pavadinimas ar kiti su maisto tvarkymo veiklos sąlygomis nesusiję duomenys, teritorinė VMVT išduoda kaimo turizmo paslaugos teikėjui naują pažymėjimą ir jį prideda prie subjekto bylos.

APGYVENDINIMO PASLAUGŲ REIKALAVIMAI PATALPŲ ĮRENGIMUI

Apgyvendinimo paslaugos gali būti teikiamos tuose pastatuose, kurie suprojektuoti, pastatyti ar rekonstruoti, įrengti ir priimti naudoti Lietuvos Respublikos statybos įstatymo, Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo nustatyta tvarka.

Gyvenamosiose patalpose oro kokybė, triukšmas turi atitikti visuomenės sveikatos priežiūros teisės aktuose nustatytus reikalavimus (Lietuvos higienos norma HN 33:2001 „Akustinis triukšmas. Leidžiami lygiai gyvenamojoje ir darbo aplinkoje. Matavimo metodikos bendrieji reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 692 (Žin., 2002, Nr. 8-301, Nr. 59-2401) IR Lietuvos higienos norma HN 35:2002 „Gyvenamosios aplinkos orą teršiančių medžiagų koncentracijų ribinės vertės“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. 512 (Žin., 2002, Nr. 105-4726).)

Vartotojams teikiant maitinimo paslaugas, maisto tvarkymo vietos ir maisto tvarkymas turi atitikti visuomenės sveikatos priežiūros teisės aktuose nustatytus reikalavimus (Lietuvos higienos norma HN 15:2001 „Maisto higiena“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 684 (Žin., 2002, Nr. 9-324).)

Jei yra įrengti baseinai, jie turi atitikti visuomenės sveikatos priežiūros teisės aktuose nustatytus reikalavimus (Lietuvos higienos norma HN 109:2001 „Baseinai. Įrengimas, priežiūra ir kontrolė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. 390 (Žin., 2001, Nr. 64-2376).)

Jei yra įrengtos pirtys (saunos), jos turi atitikti šiuos minimalius reikalavimus:

turi būti įrengtos šios patalpos: persirengimo (poilsio); garinė ar sauso karščio kamera; tualetas; dušas ar prausimosi vieta;

garinėse, sauso karščio kamerose turi būti termometrai;

garinėse, sauso karščio kamerose įrengtos 2–3 aukščių lentynos kaitinimuisi, krosnis. Kaitinimo krosnis turi būti atitverta karščiui atsparia pertvara.

Jei yra bendro naudojimo patalpos, naudojamos ne tik vartotojų paslaugoms, papildomai turi būti įrengti bendro naudojimo tualetai, atitinkantys visuomenės sveikatos priežiūros teisės aktuose nustatytus reikalavimus (Lietuvos higienos norma HN 55:2001 „Viešieji tualetai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 622 (Žin., 2001, Nr. 103-3688).)

Rūkymo patalpos turi būti įrengtos taip, kad nerūkantieji būtų apsaugoti nuo tabako dūmų.

Švarems ir nešvarems skalbiniams, inventoriui, valymo ir kitiems reikmenims laikyti turi būti specialiai įrengtos ar funkcionaliai suskirstytos patalpos ar specialūs įrenginiai (spintos).

Baldai ir įrenginiai turi būti patogiai išdėstyti, netrukdyti žmonėms vaikščioti, bagažui nešti ir įrenginių priežiūrai.

Priėmimo patalpa turi būti pritaikyta atvykstančiųjų ir išvykstančiųjų registracijai.

Patalpoje turi būti geros būklės baldai, įrenginiai, būtina informacija, taip pat pirmosios medicinos pagalbos priemonės.

Vienviečio kambario plotas turi būti ne mažesnis kaip 7 m², dviviečio – ne mažesnis kaip 11 m², triviečio ar šeimyninio – ne mažesnis kaip 14 m². Papildoma vieta apgyvendinimui gali būti leidžiama, jeigu kambario plotas yra didesnis ne mažiau kaip 3 m² už nurodytą minimalų plotą.

Kambarių aukštis turi būti ne mažesnis kaip 2,5 m, išskyrus, kai paslaugos teikiamos rekonstruotuose, pritaikytuose pastatuose ar mansardose.

Kambaryje turi būti geros būklės baldai bei įrenginiai, skirti miegui, drabužių ir asmeninių daiktų laikymui, poilsiui ir higienai.

Atstumas nuo šildymo įrenginių iki lovų turi būti ne mažesnis kaip 0,5 m.

Kiekvienam vartotojui turi būti švarus čiužinys, antčiužinis, švari patalynė, antklodė, pagalvė, lovatiesė ir du rankšluosčiai.

Vonios (dušo) ir tualetų patalpos

Jeigu vonia (dušas) ir tualetas įrengti vienoje patalpoje, esančioje kambaryje (numeryje), jos plotas turi būti ne mažesnis kaip 2,6 m². Patalpoje turi būti geros būklės vonia ar dušas, praustuvė, unitazas, veidrodis, tualetų reikmenų spintelė (lentynėlė), stiklinė, muilas, pakabos rankšluosčiams ir drabužiams, tualetinis šepetys, tualetinis popierius, sanitarinis krepšys.

Jei kambaryje (numeryje) vonios (dušo) ir tualetų patalpos įrengiamos atskirai, vonios (dušo) patalpos plotas turi būti ne mažesnis kaip 2,4 m², o tualetų patalpos plotas – ne mažesnis kaip 1,2 x 0,8 m. Šiose patalpose turi būti:

vonios (dušo) patalpoje – geros būklės vonia ar dušas, praustuvė, veidrodis, tualetų reikmenų spintelė (lentynėlė), stiklinė, muilas, pakabos rankšluosčiams ir drabužiams, sanitarinis krepšys;

tualetų patalpoje – unitazas, tualetinis šepetys, tualetinis popierius, sanitarinis krepšys.

Jei kambaryje (numeryje) neįrengta vonios (dušo) patalpa, tačiau įrengta atskira tualetų patalpa, jos plotas turi būti ne mažesnis kaip 1,2 x 0,8 m, joje turi būti unitazas, praustuvė, veidrodis, tualetų reikmenų spintelė (lentynėlė), stiklinė, muilas, pakabos rankšluosčiams, tualetinis šepetys, tualetinis popierius, sanitarinis krepšys.

Kai kambaryje (numeryje) neįrengtos vonios (dušo) ir tualetų patalpos, kambaryje gali būti įrengta praustuvė, veidrodis, tualetų reikmenų spintelė (lentynėlė), stiklinė, muilas, pakabos rankšluosčiams, sanitarinis krepšys.

Jeigu kambaryje (numeryje) nėra vonios (dušo) ir tualetų patalpų, turi būti įrengtos bendro naudojimo vonios (dušo) ir tualetų patalpos.

Vonia (dušas) ir tualetas gali būti vienoje patalpoje, kurios plotas turi būti ne mažesnis kaip 2,8 m².

Kai vonios (dušo) ir tualetų patalpos įrengiamos atskirai, 20-čiai apgyvendinimo vietų turi būti mažiausiai: 2 vonios (dušo) patalpos; tualetų patalpos vyrams, kuriose turi būti 2 unitazai (arba 1 unitazas ir 1 pisuaras) ir 2 praustuvės; tualetų patalpos moterims, kuriose turi būti 2 unitazai ir 2 praustuvės.

Atskiros vonios (dušo) patalpos plotas turi būti ne mažesnis kaip 2,4 m². Jeigu vonios (dušo) patalpose įrengiamos kelios uždaros arba atviros dušo kabinos, uždara dušo kabina turi būti ne mažesnė kaip 1,8 x 0,9 m, o atvira – ne mažesnė kaip 0,9 x 0,9 m. Nusirengimo patalpos plotas turi būti ne mažesnis kaip 2 m².

Atskiroje vonios (dušo) patalpoje turi būti geros būklės vonia arba dušas (arba abu), pakabos drabužiams ir rankšluosčiams, tualetų reikmenų lentynėlė, praustuvė, veidrodis. Nusirengimo patalpoje turi būti kėdė, pakabos drabužiams, lentynėlės.

Tualetai turi būti įrengti su prieškambariais, kiekviename prieškambaryje turi būti praustuvė (praustuvės), skysto ar miltelių pavidalo muilo dozatorius, elektriniai arba vienkartiniai rankšluosčiai. Tualetų kabinos plotas turi būti ne mažesnis kaip 1,2 x 0,8 m.

Bendro naudojimo vonios (dušo) ir tualetų patalpos turi būti kiekviename aukšte. Priėjimas prie jų neturi kirsti kitų bendro naudojimo patalpų (poilsio, žaidimo kambarių ir pan.).

Tose vietose, kur neįmanoma organizuoti nutekamųjų vandenų nuleidimo, leidžiama įrengti tualetus su tvirtomis ir nelaidžiomis vandeniui išgriebimo duobėmis, kurios turi būti ne didesnės kaip 3 m³. Angos duobių turiniui siurbti turi būti sandarios, su dvigubais dangčiais. Išgriebimo duobės turi būti išvalomos, kai jos būna užpildytos ne daugiau kaip 2/3 savo tūrio.

Minimalūs privačių apgyvendinimo paslaugų teikėjų patalpų ir jų įrengimo reikalavimai

Apgyvandinimui gali būti skirti individualūs gyvenamieji namai, butai, ūkininkų sodybų pastatai, pritaikyti apgyvendinimui, vasarnamiai, sodo, žvejų, medžiotojų nameliai arba kambariai šiuose pastatuose.

Vartotojai negali būti apgyvendinti bendro naudojimo patalpose: maitinimo patalpoje, svetainėje, virtuvėje, taip pat pereinamuosiuose kambariuose (išskyrus tuos atvejus, kai numerį sudaro keli kambariai).

Maitinimo patalpa gali būti atskira patalpa arba svetainės-maitinimo patalpos ar maitinimo patalpos-virtuvės derinys. Maitinimo patalpa gali būti naudojama ir kaip poilsio kambarys.

10-čiai apgyvendinimo vietų turi būti įrengta mažiausiai 1 tualetų patalpa, 1 praustuvė, 1 vonios (dušo) patalpa.

Garinėse, sauso karščio kameroje apšiltinimui turi būti naudojamos šilumai nelaidžios ir neskleidžiančios kvapų medžiagos, apdailai rekomenduojama naudoti lapuočių medžių medieną.

Apgyvandinimo paslaugų patalpos gali būti šildomos ir nešildomos. Nešildomos patalpos galimos tik tuo atveju, jei apgyvendinimo paslaugos teikiamos tik šiltuoju metų periodu.

Teikiant apgyvendinimo paslaugas sodybose, teritorijoje turi būti:

atstumas nuo šachtinio šulinio iki kanalizuojamų vandens rezervuaro, tvarto, mėšlidės, kompostavimo aikštelės ne mažesnis kaip 25 m;

atstumas nuo gyvenamųjų patalpų ar laikinų statinių iki tvarto, kanalizuojamų vandens rezervuaro ne mažesnis kaip 15 m, iki septiko – ne mažesnis kaip 5 m, iki filtracijos šulinio – ne mažesnis kaip 8 m, iki mėšlidės, kompostavimo aikštelės – ne mažesnis kaip 20 m

KAIMO TURIZMO VERSLO PRADŽIA

Teisę teikti kaimo turizmo paslaugą (apgyvendinimo, higienos, maitinimo ir poilsio) kaimo vietovėje turi tik fiziniai asmenys, t. y. ūkininkai ir privačių namų valdų savininkai, kurie:

1. turi sudaryti kaimo turizmo paslaugų teikimui būnas sąlygas;
2. turi LR mokesčių inspekcijoje įregistruoti individualią veiklą, kuria gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą (kaimo turizmo paslaugos, kodas 10).
3. turi gauti savivladybės, kurios teritorijoje vykdys veiklą, pažymėjimą teikti paslaugas gyvenamajame name arba sodyboje.

Tokiu atveju ir pagal LR CK fizinis asmuo, teikiantis kaimo turizmo paslaugas yra laikomas verslininku.

Gyventojas individualią veiklą gali vykdyti arba nustatyta tvarka įregistravęs individualią veiklą (toliau – individuali veikla pagal pažymą), arba įsigyti verslo liudijimą iš anksto sumokėdamas fiksuoto dydžio pajamų mokesčių nuo pajamų, gautų iš tokios individualios veiklos rūšies, kuri yra „Individualios veiklos, kuria gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, rūšių sąrašas“ (patvirtintas Vyriausybės 2002 m. lapkričio mėn. 19 d. Nutarimu Nr. 1797 (Žin., 2002, Nr. 112-4992).

Individuali veikla pagal pažymą

Pajamos, gaunamos iš individualios veiklos pagal pažymą, apmokestinamos 15 proc. gyventojų pajamų mokesčio (toliau GPM) tarifu. Pajamos apskaičiuojamos tokia tvarka: iš uždirbtų pajamų atimami leidžiami atskaitymai (įprastos ir būtinos veiklai vykdyti išlaidos). Taip pajamas gali apskaičiuoti visi gyventojai, vykdanys individualią veiklą. Be gyventojų pajamų mokesčio, gyventojas dar moka privalomojo sveikatos draudimo (PSD) įmokas: 9 proc. gautų individualios veiklos pajamų.

Metinės PSD įmoka negali sudaryti mažiau kaip 9 proc. dvylikos mėnesių algų (toliau MMA; dabartiniu metu MMA=800 Lt, tad PSD=864 Lt, nes 800x0,09x12), nebent gyventojas gauna darbo užmokesčio pajamas arba yra apdraustas valstybės lėšomis. Tokiu atveju įmoka skaičiuojama tik nuo individualios veiklos pajamų.

Veikla pagal verslo liudijimą

Gyventojai, įsigydami verslo liudijimą, sumoka savivaldybių tarybų nustatytą fiksuoto dydžio GPM. Todėl papildomai jo mokėti nereikia. Mažesni šio mokesčio dydžiai gali būti taikomi tam tikroms gyventojų grupėms (pavyzdžiui, pensininkams, neįgaliems asmenims). Verslo liudijimą įsigiję asmenys

kiekvieną mėnesį moka 9 proc. MMA dydžio PSD įmokas (šiuo metu tai sudaro 72 Lt, t.y. 800x0,09). PSD jiems neskaičiuojamos nuo visų šios veiklos pajamų. Šie asmenys privalo mokėti įmokas socialiniam draudimui: 50 proc. bazinės pensijos (šiuo metu įmoka sudarytų 180 Lt, nes 360x0,5). Būtina pažymėti, kad veiklos rūšys, kuriomis gali užsiimti asmuo, įsigyjantis verslo liudijimą, yra konkrečiai apibrėžtos.

KAIMO TURIZMO TEISINIS REGLAMENTAVIMAS

Kaimo turizmo teikimo paslaugos su paslaugų gavėjais dažniausiai sudaromos žodžiu. Susitariama dėl apgyvendinimo sąlygų, maitinimo, kainos, kartais sumokamas avansas ir tuo laikoma, kad sutartis sudaryta. Tokios žodinės sutartys įstatymui neprieštarauja. Tačiau, kai kuri nors sutarties šalis savo įsipareigojimų pagal sutartį neįvykdo, arba netinkamai įvykdo (nesuteikia paslaugos arba suteikia nekokybišką paslaugą, nesumokama už paslaugą arba sumokama ne visa sutarta suma, įvyksta nelaimingas atsitikimas sodyboje ir pan.) apginti savo pažeistas teises, kompensuoti nuostolius, įrodyti savo teisumą praktiškai yra neįmanoma. Tuo tarpu atvejų, kai susitarimo nevykdo tiek paslaugų gavėjai tiek ir jų tiekėjai yra gana daug. Dėl to, siekiant išvengti galimų nuostolių, be reikalo nerizikuoti ir apginti savo teises, rekomenduojama sudaryti rašytines kaimo turizmo paslaugų sutartis.

Bendrieji reikalavimai bet kokių paslaugų sutartims nustatyti CK XXXV skyriuje “Atlygintinių paslaugų teikimas” (6.716 – 6.724 straipsniai), taip pat civilinė atsakomybė už visos sutarties nevykdymą (6.205 – 6.206 straipsniai), už netinkamos kokybės paslaugų teikimą (6.292 – 6.293 straipsniai, bei už klaidinančios informacijos apie paslaugas suteikimą (6.301 – 6.304 straipsniai). Visi tie reikalavimai yra taikomi ir kaimo turizmo paslaugų sutartims, tačiau sutarties šalys turi teisę sutartyje numatyti ir papildomas įstatymams neprieštaraujančias sąlygas, atsižvelgiant į paslaugų rūšis ir ypatumus:

Kai į sodybą atvyksta kelios šeimos arba grupė turistų, sutartis sudaroma su vienu iš jų, sutinkant kitiems pilnamečiams šeimų ar grupės nariams. Sutartį pasirašo sodybos savininkas ir klientas arba įgaliotas asmuo, sutartis notariškai neprivalo būti tvirtinama ir viešame registre neregistruojama.

Sutartyje nurodoma, kokios teikiamos paslaugos: apgyvendinimo, maitinimo, higienos, sporto ir poilsio organizavimo, žūklės, jojimo žirgais, plaukiojimo valtimis ir pan. Galima sudaryti sutartį tik vienai paslaugai (pavyzdžiui – nakvynės) arba kelioms paslaugoms, kurias teikia ta kaimo sodyba.

Sutartyje nurodoma, kad sodybos šeimininkas įsipareigoja teikti paslaugas, kurių kokybė atitinka Turizmo departamento ir Kaimo turizmo asociacijos nustatytus reikalavimus. Sodybos priklausančios Kaimo turizmo asociacijai turi žymėjimus gandrais pagal tam tikrus kriterijus. www.atostogoskaime.lt

Sutartyje nurodoma konkreti suma, kurią turi sumokėti klientas sodybos savininkui už suteiktas paslaugas, mokėjimo terminas ir rūšis (grynais, pavedimu ir kt.). Kai sodyba užsakoma iš anksto, galima susitarti dėl rankpinigių. Rankpinigiais yra laikoma pinigų suma, kurią pagal sudarytą sutartį klientas privalo sumokėti sodybos savininkui, kad įrodytų paslaugų sutarties egzistavimą ir užtikrintų jos įvykdymą. Rankpinigių dydis nurodomas sutartyje. Kai už sutarties nevykdymą atsako klientas (atsisako paslaugų), rankpinigiai jam negražinami. Kai už sutarties nevykdymą atsako sodybos savininkas, jis privalo sumokėti klientui dvigubą rankpinigių sumą.

Valstybinė kaimo turizmo verslo kontrolė iš esmės apima šias sritis: 1) turizmo teisės aktų vykdymo ir paslaugų atitikimo nustatytiems reikalavimams kontrolę, 2) mokesčių mokėjimo kontrolę, 3) aplinkosaugos reikalavimų vykdymo kontrolę. Kiekvieną iš šios kontrolės rūšių, įstatymo nustatyta tvarka vykdo skirtingos valstybinės ir savivaldos institucijos bei jų pareigūnai.

Kiekvienas kontrolierius negali savavališkai, kada tik užsimano, kontroliuoti kaimo turizmo paslaugų verslą. Atvykęs į kontroliuojamą objektą jis privalo sodybos ar gyvenamojo namo savininkui pateikti tarnybinį pažymėjimą ir savo institucijos vadovo įsakymą (patvarkymą), suteikiantį teisę

vykdyti tokią kontrolę. Kategoriškai draudžiama kontrolės metu trukdyti kaimo turizmo verslui, t. y. vykdyti iš eilės patikrinimus vieną po kito, kuriuos vykdo skirtingi pareigūnai. Pavyzdžiui, po mokesčių inspektoriaus tikrina aplinkosaugos inspektorius, po jo priešgaisrinės apsaugos pareigūnas ir t. t. Kai kontroliuojamos skirtingos veiklos rūšys turi būti vykdomas kompleksinis skirtingų institucijų pareigūnų patikrinimas vienu metu. Po kiekvieno patikrinimo kontroliuojamas asmuo turi būti supažindintas su patikrinimo rezultatais, jis turi teisę pareikšti savo nuomonę dėl tų rezultatų. Kontroliuojamas asmuo turi turėti ir patekti kontrolieriui patikrinimo žurnalą, kuriame kiekvienas kontrolierius privalo pasirašyti.

Parengta pagal:

1. Valstybinio turizmo departamento prie ūkio ministerijos direktoriaus įsakymas Dėl kaimo turizmo paslaugos TEIKIMO REIKALAVIMŲ patvirtinimo 2006 m. gruodžio 22 d. Nr. V-106 Vilnius
2. Lietuvos respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus įsakymas Dėl maisto tvarkymo reikalavimų kaimo turizmo paslaugos teikėjams patvirtinimo 2008 m. gruodžio 31 d. Nr. B1-670 Vilnius
3. Lietuvos higienos norma HN 118:2002 „Apgyvandinimo paslaugų saugos sveikatai reikalavimai“
4. doc. dr. EDUARDAS MONKEVIČIUS, metodinė priemonė „Kaimo turizmo reguliavimas“.

Siūloma detali ir aktuali informacija seminaruose, kuriuos organizuoja VšĮ Joniškio turizmo ir verslo informacijos centro konsultantai:

1. **Kaimo turizmo verslo organizavimas.** Teisinis reglamentavimas, reikalavimai maisto, apgyvendinimo paslaugoms, veiklos registravimas. Kaina 50, - Lt. 4 val.
2. **Kaimo turizmo verslo vystymo galimybės.** Turizmo verslo kaimo finansavimo galimybės, paslaugų asortimento formavimas. Kaina 50,- Lt. 4 val.
3. **Kempingų ir stovyklaviečių įrengimas ir veiklos vykdymas.** Reikalavimai kempingų ir stovyklaviečių įrengimui, finansavimo veiklai galimybių pristatymas. Kaina 50,- Lt. 4 val.
4. **Turizmo paslaugų teikimo ypatumai.** Paslaugų asortimento formavimas maitinimo, apgyvendinimo įstaigose, viešinimo būdai ir pajamas didinačios turizmo rinkodaros strategijos.
Kaina 50,- Lt, 4 val.

Konsultacijos dėl pareiškėjo *tinkamumo* gauti finansinę paramą kaimo turizmo verslo steigimui ar plėtrai – nemokamos.

Dalis paslaugų kainos subsidijuojama Joniškio rajono savivaldybės. Apie nemokamų seminarų laiką ir turinį skelbiame spaudoje ir internete www.jvic.lt

Registruokites tel.: +370 426 51636 arba el.paštu: ausra@jvic.lt nurodydami ar registruojatės į įstaigos konsultanto seminarą ar į samdomo lektoriaus (samdomo lektoriaus seminario kaina nuo 150 Lt).

Apie seminario datą pranešame asmeniškai užsiregistravusiems. Rekomenduojame registruotis ir į konsultacijas.

Pastaba. Jei seminario, kurį veda įstaigos konsultantas, pageidaujate ne centro patalpose, prie kainos pridėkite 3 Lt/km iki jūsų vietovės. Seminarui vesti reikalingą IT įrangą naudojame savo.

Informacijos šaltiniai papildomai:

www.atostogoskaime.lt

Šios informacijos atnaujinimai skelbiami naujienose, papildomuose prieduose skyrelyje „Info verslui“, seminarų ir mokymų metu.

Kaimo turizmo sodyba

V. Krištopaičio sodyba

Buivydžiai, Joniškio r.

tel.: 8 426 42 694

mob.: 8 610 84 683

El. paštas: kairdaiva@gmail.com

www.kristopaiciosodyba.lt

Kaimo turizmo sodyba „Nojus“

Beržėnų k. Joniškio r.

Mob.: +370 615 31513

El.paštas: nojus1@gmail.com

www.nojaussodyba.lt

Kaimo turizmo sodyba „Ažuolynas“

Mikšiūnų k. Joniškio r.

Mob.: +370 698 36103

El.paštas: sgylys@gmail.com